

วิเคราะห์ทางเดียวเพลงเชิดนอกสำหรับจะเข้ ทางอาจารย์ตีวศิษฏ์ นิลสุวรรณ

นางสาวสกวรัตน์ เฉยสอาด

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาดุริยางค์ไทย ภาควิชาดุริยางคศิลป์

คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2548

ISBN 974-14-1980-5

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**A MUSICAL ANALYSIS OF CHEOD NOK FOR JAKHAY SOLO
BY MASTER SIVASIT NILSUWAN**

Miss Sakawrat Choin sa - art

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment to the Requirements
for the Degree of Master of Arts Program in Thai Music**

Department of Music

Faculty of Fine and Applied Arts

Chulalongkorn University

Academic Year 2005

ISBN 974-14-1980-5

481710

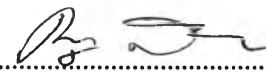
หัวข้อวิทยานิพนธ์ วิเคราะห์ทางเคีวเพลงเขินนอกสำหรับจะเข้ ทางอาจารย์ศิวศิษฏ์ นิลสุวรรณ
โดย นางสาวสกวรัตน์ เฉยสอาด
สาขาวิชา ครุวิทยาไทย
อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ ดร.พรประพิตร์ เผ่าสวัสดิ์

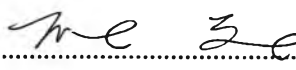

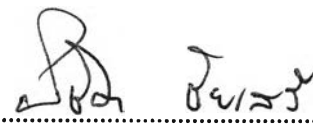
คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยรับนี้ เป็นส่วน
หนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

..... คณบดีคณะศิลปกรรมศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.ชาญณรงค์ พรุ่งโรจน์)

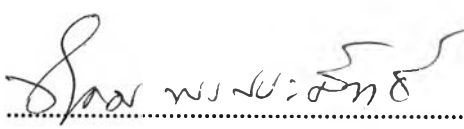
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.นุชกร สำโรงทอง)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(อาจารย์ ดร.พรประพิตร์ เผ่าสวัสดิ์)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์พิชิต ชัยเสรี)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ปกรณ์ รอดช้างเผื่อน)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์จำคม พรประสิทธิ์)

นางสาวสกาวัฒน์ เฉยสะอาด : วิเคราะห์ทางเคี้ยวเพลงเชิดนอกสำหรับจะเข้ ทางอาจารย์
ศิวศิษย์ นิลสุวรรณ . [A MUSICAL ANALYSIS OF CHEOD NOK FOR JAKHAY
SOLO BY MASTER SIVASIT NILSUWAN] อาจารย์ที่ปรึกษา : อาจารย์ ดร.
พรประพิตร เผ่าสวัสดิ์, 134 หน้า. ISBN 974-14-1980-5

จากการวิเคราะห์เคี้ยวจะเข้เพลงเชิดนอกทางอาจารย์ศิวศิษย์ นิลสุวรรณ พบว่าเพลง
เชิดนอกนั้น มีต้นกำเนิดที่แตกต่างไปจากเพลงทั่วไปกล่าวคือ มีต้นกำเนิดเป็นเพลงเคี้ยวที่ไม่ได้
อาศัยเค้าโครงมาจากทำนองหลัก และมีวัตถุประสงค์เพื่อประกอบการแสดงเป็นปฐม อีกประการหนึ่ง
เพลงเชิดนอกเป็นเพลงที่แตกต่างไปจากเพลงในกลุ่มเพลงเชิดด้วยกันอย่างสิ้นเชิง ด้วยระบบ
โครงสร้างเพลงที่มีอัตลักษณ์เป็นเพลงทยอยมีการแทรกโยน ซึ่งเปิดโอกาสให้ผู้ประพันธ์สามารถ
ประดิษฐ์ทำนองสอดแทรกเข้าไปได้ตามภูมิปัญญาและจินตนาการ ซึ่งต่างจากเพลงเชิดอื่น ๆ ส่วน
ในการประดิษฐ์เป็นทางเคี้ยวจะเข้ของอาจารย์ศิวศิษย์ นิลสุวรรณนั้น มีแนวคิดแบบอัตโนมัติ
รวมถึงความประทับใจในลีลาการดำเนินทำนองของเครื่องดนตรีต่าง ๆ เช่น ระนาดเอก ระนาดทุ้ม
ปี่ เป็นต้น

เพลงเชิดนอกมีส่วนสำคัญอยู่ 3 ส่วนเรียกว่า “จับ” ซึ่งสอดคล้องกับท่าทางการแสดง
อันแสดงถึงอัตลักษณ์สำคัญอีกประการหนึ่งของเพลงเชิดนอก คือ การเลียนเสียงคำร้องว่า “จับให้ติด
ตีให้ตาย” “จับตัวให้ติด ตีให้แทบตาย”

จากการวิเคราะห์เคี้ยวจะเข้เพลงเชิดนอกทางอาจารย์ศิวศิษย์ นิลสุวรรณ พบว่ามีกลวิธีพิเศษ
ในการคิดจะเข้ 7 วิธี คือ การคิดสะบัดเสียงเดียว การคิดสะบัด 2 เสียง การคิดสะบัด 3 เสียง
การคิดทิงนอย การตีครูดสาย การคิดตบสาย การคิดขยี้

จากผลการวิเคราะห์ดังกล่าว จึงเป็นเครื่องยืนยันถึงความสามารถทางด้านดุริยางคศิลป์ของ
อาจารย์ศิวศิษย์ นิลสุวรรณ ที่สามารถบูรณาการองค์ความรู้มาสร้างสรรค์เป็นผลงานทาง
ดุริยางคศาสตร์ได้อย่างเต็มภาคภูมิ

ภาควิชา   ดุริยางคศิลป์
สาขาวิชา   ดุริยางค์ไทย
ปีการศึกษา   2548

ลายมือชื่อนิสิต.....*สกาวัฒน์* เลข5010.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....*พรประพิตร*.....

4787037435 : MAJOR THAI MUSIC

KEY WORD : CHEOD NOK FOR JAKHAY / SIVASIT NILSUWAN / CHAB HAI TIT TII HAI TAI

MISS. SAKAWRAT CHOIN SA – ART : (A MUSICAL ANALYSIS OF CHEOD NOK FOR JAKHAY SOLO BY MASTER SIVASIT NILSUWAN) . THESIS ADVISOR : MISS PORNPRAPIT PHOASAVADI, PH.D 134 pp. ISBN 974-14-1980-5

The musical analysis of Cheod Nok for Jakhay solo by Kru Sivasit Nilswan reveals that the origin of this composition is different from other solo pieces in Thai classical music. It was originally created as a solo piece, which did not have the principal melodies. Thus, Cheod Nok does not have essential melodies to be based upon. Secondly, it was originally created to accompany a theatrical play. The structure of Cheod Nok is different from other pieces belonging to the Cheod genre. Due to its musical form, the piece has the identity of *tayoy* form that has the *yon* sections. This provides the opportunities of improvising and creating melodies for a composer according to his/her creativity and talents. Regarding Cheod Nok for Jakhay solo by Kru Sivasit Nilswan, the compositional method is based on an automatic approach. The inspirations were derived from his own impressions of stylistic and melodic variations of Thai musical instruments such as ranad-thum and pii.

Cheod Nok has three main sections which is called *chab*. Each section reflects the dramatic actions in Thai drama. The identity of Cheod Nok solo is the musical phrase which imitates the vocal lines saying that “chab hai tit tii hai tai” and “chab tua hai tit tii hai tab tai”.

The composer uses 7 playing advanced techniques for Jakay including *sabad siang deow* (single – pitch triplet), *sabad song siang* (double - pitch triplet), *sabad sam siang* (triple - pitch triplet), *ting – noi* (alternating high and low notes), *rood – sai* (sliding), *top – sai* (snapping), and *deed kayi* (sixteenth note phrases).

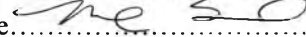
The study shows that the composition reveals Kru Sivasit Nilswan’s creativity and musical talents as a person who makes contributions to Thai music circle with great honor and respect.

Department   Music

Student’s signature.....

Field of study   Thai Music

Academic year   2005

Advisor’s signature.....

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ศิวศิษย์ นิลสุวรรณ ที่เคารพเป็นอย่างสูง ท่านได้ถ่ายทอดเพลงเดี่ยวชั้นสูงให้แก่ผู้วิจัยอย่างไม่ปิดบัง คอยให้คำแนะนำ สั่งสอน ทั้งเรื่องของวิธีการบรรเลง แนวคิดต่างๆ กำลังใจ และน้ำใจที่ท่านได้มอบให้เมื่อศิษย์มีความทุกข์ ทั้งยังช่วยเปิดโลกทัศน์ให้ผู้วิจัยมีมุมมองที่กว้างขึ้น ได้เรียนรู้การดำเนินชีวิตในอีกแง่มุมหนึ่งของคนดนตรีไทย ผู้ซึ่งคงไว้ด้วยอุดมการณ์ที่จะรักษาวัฒนธรรมดนตรีไทยอย่างแน่วแน่ให้คงอยู่สืบไป

รองศาสตราจารย์พิชิต ชัยเสรี ผู้ซึ่งให้คำปรึกษาในข้อที่สงสัย ให้ความอนุเคราะห์ในเรื่องข้อมูลและให้ทางออกแก่ผู้วิจัย ท่านคือ “ครู” ที่ลูกศิษย์คนนี้ไม่มีวันลืม

อาจารย์ ดร.พรประพิตร ฝาสวัสดิ์ อาจารย์ที่ปรึกษาที่ให้ความรักและความเมตตา คอยช่วยเหลือทั้งด้านข้อมูล ตรวจสอบแก้ไขงาน ทั้งยังคอยเตือนสติและเป็นกำลังใจให้กับผู้วิจัยอย่างดีเสมอมา ความเมตตาที่ท่านได้มอบให้นั้นผู้วิจัยจะพึงรำลึกถึงไม่มีวันลืม

ผู้ช่วยศาสตราจารย์จำคม พรประสิทธิ์ ผู้ที่ให้คำแนะนำในสิ่งอันเป็นประโยชน์และให้คำปรึกษาในเรื่องหัวข้อวิทยานิพนธ์ คอยให้ความช่วยเหลือ และให้ความเมตตาแก่ผู้วิจัยอย่างดีเสมอมา

รองศาสตราจารย์ ดร.บุษกร สำโรงทอง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ปกรณ์ รอดช้างเผื่อน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ภัทรวดี ภูชฎาภิรมย์ ครูบ๊อบ คงลายทอง อาจารย์รวิวรรณ ทับทิมศรี และอาจารย์วิทยาลัยนาฏศิลปชลบุรี ผู้มีพระคุณที่ได้ประสิทธิประสาทวิชาความรู้อย่างไม่ปิดบัง

พี่อ้อ อาจารย์จตุพร สีม่วง อ้อม น้องหนู่ม น้องเทศ น้องเจี๊ยบ น้องรุ่ง น้องอู๋ น้องทราย เพื่อนหนู่ย พี่นิตยา อ่อนทอง พี่น้องชาวศิลปกรรมศาสตร์ทุกคน ที่คอยให้ความช่วยเหลือห่วงใย และเป็นธุระในด้านต่างๆ

และที่ลืมเสียมิได้ คือ ครกท้าวอิสโร และอาก๋อง ปลัดชนรัตน์ จรัสศรี ผู้แสนดี ที่อุปการะในเรื่องค่าใช้จ่าย เป็นธุระในด้านต่างๆ คอยดูแล ห่วงใย และเป็นกำลังใจสำคัญต่อผู้วิจัยด้วยดี

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญภาพ.....	ฌ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์.....	3
วิธีการดำเนินงานวิจัย.....	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	6
บทที่ 2 ประวัติและบริบทเพลงเชิดนอก.....	7
2.1.ประวัติและบทร้องเพลงเชิดนอก.....	7
2.1.1 ประวัติความเป็นมา.....	7
2.1.2 บทร้อง.....	9
2.2.โอกาสในการบรรเลงเพลงเชิดนอก.....	11
2.2.1 ใช้ประกอบการแสดง.....	11
2.2.2 ใช้บรรเลงเพื่ออวดฝีมือ.....	15
2.3. ผู้ประพันธ์ทางเดี่ยวเชิดนอก ทางอาจารย์ศิวิศิษฏ์ นิลสุวรรณ.....	18
2.3.1. ประวัติส่วนตัว.....	18
2.3.2. ประวัติการศึกษา.....	25
2.3.3. ประวัติการศึกษาคณตรีไทย.....	26
2.3.4. ประวัติการทำงาน.....	29
2.4. ผลงานเพลงเดี่ยวอาจารย์ศิวิศิษฏ์ นิลสุวรรณ.....	38
2.4.1. ผลงานเพลงเดี่ยวที่อาจารย์ได้รับถ่ายทอด.....	38
2.4.2. ผลงานเพลงเดี่ยวที่ได้ประพันธ์ขึ้นใหม่.....	38
2.4.3. ผลงานการผลิตเครื่องดนตรีอาจารย์ศิวิศิษฏ์ นิลสุวรรณ.....	40
บทที่ 3 วิธีการประพันธ์เพลงเชิดนอกสำหรับจะเข้.....	45
3.1. วิธีการประพันธ์เพลงเชิดนอก.....	45
3.2. แรงบันดาลใจในการประพันธ์.....	45
3.3. โครงสร้างของเพลงเชิดนอก.....	47

	หน้า
3.4. กระบวนการสร้างทางจะเข้.....	49
บทที่ 4 วิเคราะห์เพลงเดี่ยวเชิดนอก ทางอาจารย์ศิวิชัย นิลสุวรรณ.....	53
4.1. สัญลักษณ์ในการบันทึกโน้ต.....	53
4.1.1. สัญลักษณ์แทนเสียง.....	53
4.1.2. สัญลักษณ์แทนกลุ่มเสียงปัญญา.....	54
4.1.3. ตารางที่ใช้ในการบันทึกโน้ต.....	55
4.1.4. สัญลักษณ์พิเศษ.....	55
4.2. รายละเอียดการวิเคราะห์.....	56
4.2.1. สังคีตลักษณ์.....	56
4.2.2. จังหวะ.....	57
4.2.3. ระดับเสียง.....	58
4.2.4. การใช้กลวิธีพิเศษและการดำเนินทำนอง.....	58
4.2.4.1. จังหวะที่ 1.....	65
4.2.4.2. จังหวะที่ 2.....	90
4.2.4.3. จังหวะที่ 3.....	96
4.2.4.4. สรุปผลการวิเคราะห์.....	102
บทที่ 5 บทสรุปและข้อเสนอแนะ.....	104
รายการอ้างอิง.....	107
ภาคผนวก.....	109
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	134

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.....	18
ภาพที่ 2.....	20
ภาพที่ 3.....	24
ภาพที่ 4.....	27
ภาพที่ 5.....	29
ภาพที่ 6.....	30
ภาพที่ 7.....	30
ภาพที่ 8.....	30
ภาพที่ 9.....	31
ภาพที่ 10.....	31
ภาพที่ 11.....	31
ภาพที่ 12.....	32
ภาพที่ 13.....	32
ภาพที่ 14.....	32
ภาพที่ 15.....	33
ภาพที่ 16.....	33
ภาพที่ 17.....	33
ภาพที่ 18.....	34
ภาพที่ 19.....	34
ภาพที่ 20.....	35
ภาพที่ 21.....	35
ภาพที่ 22.....	36
ภาพที่ 23.....	36
ภาพที่ 24.....	37
ภาพที่ 25.....	37
ภาพที่ 26.....	40
ภาพที่ 27.....	41
ภาพที่ 28.....	41

	หน้า
ภาพที่ 29.....	42
ภาพที่ 30.....	42
ภาพที่ 31.....	43